

Svar på skriftligt spørgsmål om att trygga utdelningen av lokaltidningar på landsbygden

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 601/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Mikko Kärnä /cent:

Hur ämnar regeringen trygga distributionen av lokaltidningar på landsbygden och säkerställa att lokaltidningarnas verksamhetsförutsättningar bevaras på lång sikt?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering har man satt upp ett mål om att säkerställa mångsidig, mångstämmig och tillförlitlig information samt en rättvis tillgång till posttjänster. Enligt regeringsprogrammet utreder regeringen på ett övergripande sätt alternativ för att trygga post- och tidningsutdelningen i hela landet.

Statsrådets kansli tillsatte den 14 januari 2020 en statssekreterarbetsgrupp mellan ministerierna för att bedöma post- och distributionsmarknadens nuläge och framtidsutsikter samt ändringsbehoven i bland annat postlagstiftningen. Statssekreterarbetsgruppen publicerade sin slutrapport den 26 augusti 2020. Arbetsgruppen föreslog enhälligt att man för att trygga verksamhetsförutsättningarna bör övergå från fem dagars utdelning och insamling som hör till de samhällsomfattande tjänsterna till tre dagars utdelning och insamling. I slutrapporten förutsätts att man kan övergå till att samla in och distribuera försändelser som ingår i en tredagars samhällsomfattande tjänst i hela landet, på villkor att man samtidigt tar i bruk ett tidsbundet informationsförmedlingsstöd på glesbygden där man saknar tidig utdelning av prenumererade tidningar på kommersiella villkor.

Utdelningen av brev och tryckta tidningar har minskat under de senaste åren och det är sannolikt att denna utveckling fortsätter även i framtiden. Utöver sänkningen av utdelningsvolymerna höjs utdelningskostnaderna av att Finland är ett glest bebott land och dess befolkningstäthet är bland de lägsta i Europa och befolkningen koncentreras till stadsområden. När utdelningsvolymerna sjunker minskar inkomsterna från utdelningen, men det är inte möjligt att minska kostnaderna i samma proportion, eftersom det till exempel inte nödvändigtvis är möjligt att minska utdelningsrutterna när utdelningsvolymerna sjunker. På grund av den svaga flexibiliteten i kostnaderna för postutdelningen leder en sänkning av utdelningsvolymerna till att utdelningsverksamhetens

lönsamhet försämrar. Även om tidningarnas utdelningsvolym har sjunkit stadigt på 2010-talet har papperstidningar fortfarande en betydande roll som nyhetskälla i det finländska samhället.

Kommunikationsministeriet har under denna regeringsperiod berett en reform av postlagen. Kommunikationsministeriets förslag grundar sig på den ovan nämnda statssekreterarbetsgruppens slutrapport. Syftet med förslaget till förordning om utdelningsstöd är att skapa förutsättningar för en femdagars tidningsutdelning i områden där det inte finns tillgång till femdagars tidningsutdelning på marknadsvillkor och på så sätt säkerställa tillgången till samhällsrelaterad viktig informationsförmedling, stödja mångfalden i nyhetsverksamheten samt en högklassig och mångsidig informationsförmedling. Dessutom är syftet med förslaget till förordning att säkerställa en rättvis tillgång till mångsidig, mångstämmig och tillförlitlig information samt posttjänster. Avsikten är att stödmodellen ska vara så kostnadseffektiv och administrativt lätt som möjligt. Förordningen föreslås gälla till och med den 31 december 2027.

Med utdelningsstödet skapar man ett ekonomiskt incitament och därmed förutsättningar för att tidningsutdelningen i glesbygdsområden som inte har tidig utdelning på kommersiella villkor kan fortsätta trots att skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster enligt postlagen minskar. Med stödet skapas förutsättningar för att en femdagars tidningsutdelning ska kunna genomföras i ovan nämnda områden och för att man på så sätt ska kunna trygga tillgången till posttjänster och en högklassig samhällsomfattande service i hela landet.

Utkastet till regeringens proposition om ändring av postlagen och utkastet till statsrådets förordning om tidsbundet understöd för tidningsutdelning är för närvarande på remiss. Tidsfristen för inlämnande av utlåtanden är den 28 november 2021. Propositionens innehåll och dess utveckling utvärderas noggrannare utifrån responsen på utlåtandena.

Helsingfors 16.11.2021

Kommunikationsminister Timo Harakka